

JAARVERSLAG 2018 HEEMKUNDIGE VERENIGING NUWENSPETE

BESTUUR

Nuwenspete heeft ook dit jaar weer gezorgd voor lezingen over diverse onderwerpen:

- De Opstand (1786)
- De oudste geschiedenis van de Dorpskerken in Elspeet en Nunspeet.

De Geschiedenisquiz in september 2018 gaf onze leden en gasten weer de nodige hoofdbreken en was erg gezellig.

Het bestuur heeft zich tevens gemengd in het handelen van onze burgerlijke gemeente inzake het beschermen van culturele en historische waarden:

- Het plaatsen van de gedenksteen in de kern van Elspeet.
- Het gebruik van historisch gewaardeerde vrouwennamen bij rotondes en straten.
- Het versterken van de Omgevingsvisie van Gemeente Nunspeet door een gedetailleerde 'Zienswijze' in te dienen. Dit o.a. in samenwerking met het Noord Veluws Museum. Dit resulteerde in een compleet nieuw thema aangaande het versterken van de rijke cultuur (natuur-)historie van onze dorpen.
- Bij 'Gelderland Herdenkt/Nunspeet Herdenkt' 18 april 2019 - 5 mei 2020 werkt Nuwenspete mee met het levend houden van de strijd tegen Nazi-Duitsland omwille van humane waarden.

Door regelmatig in onze plaatselijke weekbladen en op sites te publiceren proberen we actief aan de weg te timmeren. Maar de kern van onze PR wordt uitgevoerd door onze actieve Mothoek-redactie met allen die lezenswaardige feiten en verhalen opdiepen.

Het aantal leden is gelukkig weer licht aan het stijgen. Ledenwerven mag trouwens wel een taak van elk lid zijn. De website wordt regelmatig bijgewerkt. Via onze mail worden vele vragen om informatie beantwoord. Vervolgens melden we, dat het bestuur op zoek is naar een nieuwe voorzitter en dat we ook uitkijken naar een vertegenwoordiger uit Hulshorst om onze gelederen te versterken. Dit om de bijdrage van alle kernen te bevorderen.

Daar het hart van onze vereniging bestaat uit de vele actieve werkgroepsleden, willen zij u hieronder op de hoogte brengen van de vele activiteiten. Nieuwe vrijwilligers voor de werkgroepen zijn uiteraard van harte welkom.

De secretaris

ELSPETE

Elspete contactpersoon Jan Beek. Onze werkgroep met 6 deelnemers heeft zich bezig gehouden met de vraag: 'wat is een goede plek voor de gedenksteen'. Tevens organiseerden we de jaarlijks weerkerende bijeenkomst voor onze leden. Het onderwerp was: dialectvoordrachten en foto's van het Elspeetse met uitleg. Daar het Cultuurhuus hiervoor niet meer beschikbaar was, zijn we uitgeweken naar de aula van de Boaz-Jachinschool. Tevens hebben we ons weer ingezet voor het Elspeets Woordenboek, dat waarschijnlijk via internet beschikbaar zal komen.

OUDSCHRIFT

De werkgroep Oudschrift bestaat uit 7 leden. Na de vakantie moest één lid afscheid nemen van onze werkgroep wegens andere verplichtingen. Wij komen als regel om de 3 weken bijeen in het Rode Kruisgebouw. Onze werkgroep is al een aantal jaren bezig het Oud Rechterlijk Archief (onderdeel vrijwillige rechtspraak) van Nunspeet te transcriberen in een leesbaar schrift. In de werkgroep participeert ook het streekarchivariaat Noord West Veluwe. Onze resultaten worden gevoegd in de website van het streekarchivariaat. De werkgroep zou het fijn vinden als nieuwe leden zich aanmelden. Kennis is niet echt nodig want de werkgroep kan nieuwe leden helpen de nodige ervaring op te doen met Oudnederlands schrift.

Peter Veen.

ARCHEOLOGIE

In 2018 is er gestart met het grafheuvel onderhoud. Dit bracht met zich mee dat meerdere mensen zich aanmeldden bij onze werkgroep. Momenteel bestaat de totale werkgroep uit 13 personen.

Diverse grafheuvels zijn door ons al onderhanden genomen. Sommige zien het een beetje als tuinieren maar de intentie is dat we in de toekomst, door bestudering van de Algemene Hoogte Kaart van Nederland, andere grafheuvels gaan ontdekken. Hierdoor zijn de grafheuvels een belangrijk aspect binnen de werkgroep geworden. We zijn evenwel niet alleen hier mee bezig. We monitoren alle gebeurtenissen binnen de gemeente en springen erop in wanneer het iets voor ons is. Meestal wordt er dan ook samengewerkt met Maarten Wispelwey, de regioarcheoloog.

Momenteel zijn er een aantal objecten die we in de gaten houden en waar we mee bezig zijn. Te weten:

- Bekenburg
- De Grote Bunte
- De dorpskerk
- De begraafplaats in Elspeet

In het komende jaar zullen we naast de grafheuvels ook bovenstaande objecten uitgevoerd worden. Daarnaast zullen we lezingen houden om de groep te professionaliseren. Tevens zijn we nog altijd op zoek naar nieuwe leden die zich binnen de werkgroep willen bezig houden met de historie van de Gemeente Nunspeet.

Eric Velner.

CULTUURHISTORIE

Deze werkgroep is een samenwerkingsverband van Nuwenspete, het Noord Veluws Museum en het Streekarchivariaat, aangevuld met enige private personen. Maandelijks komt deze werkgroep van 6 personen bijeen met als doel het onderling afstemmen van de activiteiten. Daarnaast entameert zij activiteiten zoals tentoonstellingen, artikelen en dit jaar onder de paraplu van Nuwenspete een symposium in het kader van de geschiedenisweek met als thema 'Opstand op de Noordwest-Veluwe in de patriottentijd'.

Ad Sulman

Wereldoorlog 1

De Eerste Wereldoorlog (1914-1918) heeft voor Nunspeet een bijzondere betekenis vanwege de aanwezigheid van een groot Belgisch vluchtelingenoord en als gevolg daarvan een Belgische begraafplaats. Deze werkgroep, met 2 deelnemers, bestaat uit een samenwerking tussen Nuwenspete en het Streekarchivariaat. Door het Streekarchivariaat wordt op aanvraag informatie verschaft aan belangstellenden, veelal familieleden van hier ondergebrachte Belgen, die hier in WO I verbleven. In voorkomende gevallen worden vragen doorgespeeld naar Nuwenspete. Daarnaast wordt het onderwerp WO I levend gehouden onder de Nunspeetse scholen. Dit jaar werd er voor de scholen een tentoonstelling gehouden in de bibliotheek. Ad Sulman

STREEKTAAL

De werkgroep streektaal is vanwege persoonlijke omstandigheden één keer bij elkaar geweest. We hebben wat eigen dialect op een geluidsdrager gezet. Verder zijn we van plan ons meer te presenteren door op te treden voor groepen. Rijk Vos is bereid deze groep te komen versterken. Nu is ook Hulshorst betrokken. De werkgroep bestaat daarmee uit 8 deelnemers. Krijn Polinder

FOLKLORE EN KLEDERDRACHT

In de maand januari overleed, ten gevolge van een bedrijfsongeval, ons lid Rein Polinder op de leeftijd van 41 jaar. Verscheidene jaren was Rein lid van de klederdrachtgroep en we missen zijn aanwezigheid en hulp.

Hoogtepunten waren dit seizoen Eibertjesdag en de klederdrachtdagen in Schagen, Spakenburg en Katwijk en in het Zuiderzeemuseum te Enkhuizen. Verder waren we aanwezig op o.a. diverse markten in Nunspeet en omgeving, in tehuizen en in een hotel. We hebben op de markten goed kunnen verkopen, waaronder oude spullen en boeken en werden ook door bestuursleden een aantal keren hierin ondersteund.

Zeker een hoogtepunt was de aanwezigheid op Prinsjesdag in Den Haag, waar we gevraagd waren onderdeel te zijn van de burgerdeputatie 2018. We zijn vanuit Harderwijk met de bus naar den Haag gebracht en werden ontvangen op het Provinciehuis en moesten daarna in optocht naar de locatie lopen, alwaar we moesten wachten op de Koning en Koningin met hun gevolg. Kortom we hebben een hele fijne dag gehad.

In ons verenigingsgebouw, het Rode Kruisgebouw, zijn we met een aantal leden bezig geweest om de daar aanwezige kleding te sorteren, inventariseren en te onderhouden. Ook zijn er dit jaar weer een aantal schenkingen binnengekomen.

De groep bestaat uit 25 volwassenen en 5 kinderen.

Jan Plender

ARCHIEF & GENEALOGIE

De activiteiten op het gebied van archiefonderzoek en/of genealogie zijn in 2018 nauwelijks veranderd ten opzichte van die van 2017. Op het Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe zijn nog steeds enkele Nuwenspete-leden actief.

Het afgelopen jaar hebben Wim Bonestroo en Jaap van Eijck alle graven gelegen op de Algemene begraafplaats Nunspeet-Oost, Eperweg 51 gefotografeerd en verwerkt in het genealogieprogramma

Geneaal. Het fotograferen van het gehele Begraafregister van de Begraafplaats Eperweg 51 is afgerond. Vanaf 2018 bestaat de mogelijkheid om gegevens betreffende de graven op genoemde begraafplaats op de website van het Streekarchivariaat in te zien.

Met streekarchivaris de heer Hajo de Roo en archiefmedewerker mevrouw Els van Nieuwenhuijzen is het prettig samenwerken. Meldt u zich op het Streekarchivariaat als u nog een dagdeel in de week vrij heeft om op het archief vrijwilligerswerk te verrichten.

Jaap van Eijck

NUNSPEET OP FOTO, FILM EN DIA

Het beschrijven en scannen van de ruim 24.000 foto's zit er op. Het nazien en controleren van de teksten die bij de beelden horen is gaande. Zo af en toe worden er nog wel nieuwe foto's aangeboden die gelijk kunnen worden verwerkt. Het afgelopen jaar zijn er vele foto's van de gemeente Nunspeet als die van Nuwenspete op de Beeldbank van het Streekarchivariaat geplaatst.

Jaap van Eijck

NOORDERHEIDE

Ook in 2018 is de werkgroep druk bezig geweest met het groot onderhoud van de waterwerken van Van Beuningen, gelegen op de Noorderheide. Vele uurtjes hebben we besteed aan het verwijderen van blad, gras en onkruid langs de 3,5 km lange Beek. De vele scheuren in de bodem van de Beek blijft voor ons een grote zorg. Wij blijven zoeken naar een oplossing.

Het herstelmetselwerk aan de randjes van de Beek is ook een van de terugkerende werkzaamheden.

We hebben nu al geruime tijd een vast ploegje aan het werk nl: Cees en Jaap van Eijck, Jan Wansink, Karel van den Braak, Egbert Benjamins, Peter Menting, Gerrit Middelbeek, Marja Otter en Keimpe de Jong.

In 2018 zijn bij het droogvallen van vijver de Wildakker vele scheuren in de bodem gedicht. Het nodige gereedschap is door sponsors geleverd.

De berken en dennen in de buurt van de waterwerken zijn geen lang leven beschoren, geregeld worden zij getrokken, geknipt, gezaagd of met de spade verwijderd.

Nog steeds maken wij gebruik van een bladblazer die ons door Hoveniersbedrijf Stip ter beschikking is gesteld. Een aantal malen per jaar kunnen wij gebruik maken van zijn diensten.

In 2018 heeft de werkgroep een nieuw aggregaat aangeschaft. Dit aggregaat is beduidend stiller dan het vorige. Doordat de aanhanger, waarop dit aggregaat was gemonteerd, door de Veiligheidsinspectie is afgekeurd heeft de werkgroep de beschikking gekregen over een nieuwe aanhanger.

Een aantal zaterdagochtenden hebben wij de St. Behoud Dierenwereld Veluwe geholpen om de Noorderhei te vrijwaren van opslag (berk en den).

In 2018 heeft de werkgroep na jaren zoeken eindelijk de plaats van de verdwenen Victoria piramide ontdekt. Momenteel wordt onderzocht of deze piramide weer opgebouwd gaat worden.

Hieronder volgen enkele links met foto's om van onze activiteiten mee te genieten:

Jaap van Eijck

<https://sites.google.com/site/piramidesnoorderheide> en

<https://sites.google.com/site/piramidesnoorderheide2> en

<https://sites.google.com/site/piramidesnoorderheide3> en

<https://sites.google.com/site/piramidesnoorderheide4>